

Wojciech Siciński, Tomasz Prokop

Zadowice, st. 1c, gm. Godziesze, woj.
kaliskie, AZP 68-39/65

Informator Archeologiczny : badania 29, 82-83

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Trzeci sezon badań. Osada kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich.

Celem tegorocznych prac wykopaliskowych było uchwycenie granicy wschodniej stanowiska. W tym celu wytyczono 3 wykopy sondażowe o łącznej powierzchni 350 m². Dwa z nich zostały przebadane całkowicie — odkryto tylko dwie jamy osadnicze o stosunkowo ubogiej zawartości kulturowej (kilkanaście fragm. ceramiki z okresu wpływów rzymskich). W trzecim wykopie stwierdzono obecność warstwy kulturowej o dość znacznej miąższości, zalegającej na dużym obszarze. Wykop ten określił zasięg osady w kierunku wschodnim. W jego obrębie stwierdzono obecność dużej ilości materiałów ceramicznych oraz żużla żelaznego kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich.

Materiały znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.
Badania będą kontynuowane.

Zadowice, st. 1c
gm. Godziesze, woj. kaliskie
AZP 68-39/65

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi

Badania prowadził mgr Wojciech Siciński przy współpracy mgr. Tomasza Prokopa. Finansowane przez Komitet Badań Naukowych. Drugi sezon badań. Osada kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich. Ślady osadnictwa wczesnobrązowego i wczesnolateńskiego.

Kontynuowano prace w nawiązaniu do ubiegłorocznych wykopów. Badania wykopaliskowe objęły obszar o powierzchni 1925 m². Odkryto w sumie 32 obiekty archeologiczne o różnej funkcji, wśród których na uwagę zasługują obiekty mieszkalne, jamy osadnicze, paleniska, dymarki oraz piec do wypalania wapna. Chaty reprezentują typ obiektów zagłębionych, o powierzchni od 20 do 30 m². W kilku z nich stwierdzono ślady dołków posłupowych, których nie można jednak powiązać w jakąś logiczną całość. W żadnej z chat nie odkryto śladów paleniska, co w przypadku osad kultury przeworskiej w rejonie Zadowic jest niemalże regułą. W wypełniskach chat odkryto dużą ilość fragm. ceramiki naczyniowej, zarówno lepionej w rękę, jak i toczonej na kole, polepy oraz nieliczne kości zwierzęce.

Ciekawym obiektem był już drugi na stanowisku piec do wypalania wapna. W planie płaskim miał kształt owalny o wymiarach ok. 220 x 200 cm. Zbudowany był z kamieni polnych, tworzących rodzaj niecki zagłębionej ok. 70 cm od współczesnej powierzchni gruntu. Dno pieca nie było wyłożone kamieniami. W jego wypełnisku o zabarwieniu ciemnoszarym znajdowały się fragm. polepy pochodzącej z kopuły pieca, drobne węgle drzewne oraz niezbyt liczne fragm. ceramiki ręcznie lepionej.

Dymarki zachowały się w bardzo złym stanie. W zasadzie ich identyfikację umożliwiła obecność czarnego wypełniska z drobnymi żużlami żelaznymi o strukturze soplowanej.

Materiał zabytkowy pozyskany w trakcie badań to w głównej mierze fragm. naczyń, wśród których na uwagę zasługują fragm. toczone na kole, fragm. naczyń zasobowych oraz przęśliki gliniane i fragm. ciężarków tkackich. Osobno należy wymienić fragm. naczynia typu terra sigillata z ornamentem figuralnym, znaleziony luźno. Z przedmiotów metalowych wspomnieć należy żelazny grot oszczepu.

Podsumowując dwuletnie prace badawcze na stanowisku 1c w Zadowicach należy stwierdzić, że objęły one obszar o powierzchni ponad 3600 m², doprowadziły do odkrycia w sumie 75 obiektów archeologicznych o różnej funkcji (chaty, paleniska, dymarki, wapienniki, jamy, dołki posłupowe), z czego 74 obiekty należy wiązać z kulturą przeworską, a jeden z okresem wczesnośredniowiecznym. Jeśli chodzi o datowanie obiektów kultury przeworskiej, to można wydzielić dwa bardzo wyraźne horyzonty chronologiczne: z młodszego okresu przedrzymskiego oraz z późnego okresu wpływów rzymskich.

Ślady osadnictwa wczesnobrązowego są reprezentowane przez kilkanaście przedmiotów krzemianych, wśród których na uwagę zasługuje grocik sercowaty.

Z okresu wczesnolateńskiego pochodzą jedynie niezbyt liczne fragm. ceramiki naczyniowej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania zakończono.

Żółwin, st. 30, gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

Żółwin, st. 8, gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie — patrz: wczesna epoka żelaza

Żubrow, st. 1, gm. Sulęcın, woj. gorzowskie — patrz: wczesna epoka żelaza

---

WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

**Będzin, st. 2 Góra Zamkowa
gm. loco, woj. katowickie
AZP 97-48/15**

Muzeum Zagłębia w Będzinie

Badania prowadziła mgr A. Rogaczewska. Finansowane przez Muzeum Zagłębia w Będzinie. Piąty sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne. Osadnictwo ludności kultury lużyckiej.

W 1995 r. przebadano 130 m² powierzchni stanowiska. Badaniami objęto teren przylegający od zachodu i północy do odkrytego w 1991 r. cmentarzyska z XII-pół. XIII w. Udało się ustalić jego północną granicę. Odkryto 20 grobów, podwyższając ich ogólną liczbę do 57 (nie licząc luźnych znalezisk kości z grobów zniszczonych). Nie uległy zmianie ustalenia w sprawach chronologii i obrządku pogrzebowego. Zaobserwowano obniżenie się wskaźnika procentowego grobów wyposażonych do pochówków bez inwentarza, co potwierdza charakter cmentarzyska. Natrafiono na szczególnie bogato wyposażony grób młodej kobiety — inwentarz obejmował srebrne kabłączki, pierścionki i okazałą kolię z kamieni półszlachetnych i szkła.

Wydobyto liczne przedmioty związane z osadnictwem wczesnośredniowiecznym.

W północno-zachodniej części wykopu natrafiono na bogatą w zabytki warstwę po osadzie ludności kultury lużyckiej ze śladami palenia ognia i poniżej na związane z nią pozostałości obiektów stałych, jak wkopy po słupach i dna jam gospodarczych z ułamkami naczyń, kośćmi i fragm. muszli.

Biskupin, st. 2a, gm. Gąsawa, woj. bydgoskie — patrz: wczesna epoka brązu

---

**Brańsk, st. 1
gm. loco, woj. białostockie
AZP 45-83/1**

Konserwator Zabytków Archeologicznych na woj. białostockie

Badania prowadziła mgr Urszula Stankiewicz (Muzeum Okręgowe w Białymstoku). Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora